

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის

ბრძანება №24

2021 წლის 4 თებერვალი

ქ. თბილისი

„საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის წესის შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე

საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის მე-14 მუხლისა და „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 25-ე მუხლის საფუძველზე, ვბრძანებ:

მუხლი 1

1. დამტკიცდეს ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის წესის შესახებ“ (შემდგომში – ინსტრუქცია), თანდართულ დანართებთან ერთად.
2. ამ ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის შესაბამისად:

ა) 2020 წლის და შემდგომი წლების ფინანსური ანგარიშგება მოამზადონ საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა;

ბ) 2021 წლის და შემდგომი წლების ფინანსური ანგარიშგება მოამზადონ საქართველოს ავტონომიური რესპუბლიკის და ადგილობრივი ხელისუფლების საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა.

3. წინამდებარე ბრძანებით დამტკიცებული ფორმით, ფინანსური ანგარიშგება კონტროლირებულმა ერთეულებმა მაკონტროლებელ ერთეულებს წარუდგინონ მათ მიერ დადგენილ ვადებში, ხოლო მხარჯავმა დაწესებულებებმა წლიური ფინანსური ანგარიშგება, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურს, საანგარიშგებო წლის მომდევნო წლის 1 აპრილამდე.

მუხლი 2

ძალადაკარგულად გამოცხადდეს „ავტონომიური რესპუბლიკის და ადგილობრივი ხელისუფლების საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული ანგარიშგების ფორმების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2008 წლის 16 აპრილის №364 ბრძანება.

მუხლი 3

1. ეს ბრძანება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე და მისი მოქმედება გავრცელდეს 2021 წლის 1 იანვრიდან წარმოშობილ სამართლებრივ ურთიერთობებზე, გარდა ამ ბრძანების მე-2 მუხლისა.
2. ამ ბრძანების მე-2 მუხლი ამოქმედდეს 2021 წლის 1 აპრილიდან.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრი

ივანე მაჭავარიანი

ინსტრუქცია

საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის წესის შესახებ

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. ინსტრუქციის მიზანი

1. წინამდებარე ინსტრუქცია საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე განსაზღვრავს საბიუჯეტო ორგანიზაცი(ებ)ის (შემდგომში – „ერთეულ(ებ)ის“) ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის მეთოდოლოგიურ

საფუძვლებს.

2. ინსტრუქციის მიზანია სახელმწიფო სახსრების სწორი და გამჭვირვალე ფინანსური ანგარიშგების უზრუნველსაყოფად საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის ერთიანი უნიფიცირებული ფინანსური ანგარიშგების და განმარტებითი შენიშვნების ფორმების განსაზღვრა.
3. აღნიშნული ინსტრუქცია მომზადებულია შემდეგი საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე:
 - ა) სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;
 - ბ) სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;
 - გ) სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
 - დ) სსბასს 4 – უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები;
 - ე) სსბასს 5 – ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;
 - ვ) სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან;
 - ზ) სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები;
 - თ) სსბასს 13 – იჯარა;
 - ი) სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
 - კ) სსბასს 16 – საინვესტიციო ქონება;
 - ლ) სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
 - მ) სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;
 - ნ) სსბასს 20 – დაკავშირებულ მხარეთა შესახებ განმარტებითი შენიშვნები;
 - ო) სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
 - პ) სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
 - ჟ) სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
 - რ) სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
 - ს) სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
 - ტ) სსბასს 32 – შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი;
 - უ) სსბასს 34 – ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება;
 - ფ) სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;
 - ქ) სსბასს 36 – ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში;
 - ღ) სსბასს 37 – ერთობლივი შეთანხმებები;
 - ყ) სსბასს 39 – დაქირავებულთა სარგებელი.

მუხლი 2. მოქმედების სფერო

1. წინამდებარე ინსტრუქცია განსაზღვრავს ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის ერთიან წესებს, პირობებსა და ფორმებს, რომლებიც სავალდებულოა გამოსაყენებლად როგორც მაკონტროლებელი, ასევე კონტროლირებული ერთეულებისთვის.
2. ერთეულები ფინანსურ ანგარიშგებებს ამზადებენ სსბასს-ების მოთხოვნების გათვალისწინებით, ამ ინსტრუქციით განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმების შესაბამისად, საანგარიშგებო ვალუტაში.
3. ერთეულებს, ერთიანი მეთოდოლოგიისა და მოქმედ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დაცვით, უფლება აქვთ დეტალურად ჩაშალონ წინამდებარე ინსტრუქციით დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების და განმარტებითი შენიშვნების ფორმები. ამასთან, კონტროლირებულმა ერთეულმა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას შესაძლებელია გამოიყენოს მაკონტროლებელი ერთეულის ფინანსური ანგარიშგების და განმარტებითი შენიშვნების ფორმებში აქტივების, ვალდებულებების, წმინდა აქტივების/კაპიტალის, შემოსავლების და ხარჯების ასევე, საცნობარო ანგარიშების ასახვისათვის გამოყენებული დეტალიზაციის დონე.

მუხლი 3. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის მიზანი

1. სსბასს-ების მოთხოვნების გათვალისწინებით, წინამდებარე ინსტრუქციით განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმებით ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის მიზანია სახელმწიფო სახსრების შესახებ ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა.
2. სსბასს-ების შესაბამისად, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობის, ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა დაეხმარება ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს აღნიშნული ინფორმაციის საფუძველზე ოპტიმალური გადაწყვეტილებების მიღებაში.

მუხლი 4. ტერმინთა განმარტებები

1. წინამდებარე ინსტრუქციის მიზნებისათვის, ქვემოთ ჩამოთვლილ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:
 - ა) ანგარიშვალდებული ერთეული – საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების, ავტონომიური რესპუბლიკისა და ადგილობრივი ხელისუფლების საბიუჯეტო ორგანიზაციები;
 - ბ) მაკონტროლებელი ერთეული – საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული მხარჯავი დაწესებულებები;
 - გ) კონტროლირებული ერთეული – საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული მხარჯავი დაწესებულებების დაქვემდებარებაში მყოფი ერთეულები;
 - დ) საანგარიშგებო ვალუტა – ეროვნული ვალუტა (ლარი);
 - ე) საანგარიშგებო პერიოდი – საანგარიშგებო წელი – 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდი;
 - ვ) ანგარიშგების თარიღი – საანგარიშგებო წლის 31 დეკემბერი;
 - ზ) ანგარიშგების წარდგენის თარიღი – საანგარიშგებო წლის მომდევნო წლის 1 აპრილი;
 - თ) ანგარიშგების თარიღის შემდგომი პერიოდი – საანგარიშგებო წლის მომდევნო წლის 1 იანვრიდან 1 აპრილამდე პერიოდი.

თავი II

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება და წარდგენა

მუხლი 5. ფინანსური ანგარიშგების მომზადება

1. ერთეულებს ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება ევალებათ სსბასს-ების მოთხოვნების გათვალისწინებით, წინამდებარე ინსტრუქციის შესაბამისად განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმების შესაბამისად.
2. წინამდებარე ინსტრუქციით განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმები გამოიყენება როგორც ინდივიდუალური, ასევე კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.
3. ერთეულებს წინამდებარე ინსტრუქციით განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმების გარდა, რეკომენდაცია ეძლევათ სსბასს-ების შესაბამისად მოამზადონ ასევე სხვა დამატებითი განმარტებითი შენიშვნები, რაც დაეხმარება ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაციის საფუძველზე ოპტიმალური გადაწყვეტილებების მიღებაში.

მუხლი 6. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ძირითადი პრინციპები

1. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ძირითადი პრინციპებია:

- ა) სამართლიანი წარდგენა და სსბასს-ებთან შესაბამისობა;
- ბ) ფუნქციონირებადი ერთეული;
- გ) წარდგენის თანმიმდევრულობა;
- დ) არსებითობა და აგრეგირება;
- ე) ურთიერთგადაფარვა;
- ვ) ინფორმაციის შესადარისობა.

2. ერთეულმა ფინანსური ანგარიშგება უნდა მოამზადოს აღნიშნული პრინციპების გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, როდესაც ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ერთეულის მიერ ვერ ხდება ზემოთ ჩამოთვლილი პრინციპებიდან რომელიმე პრინციპის გათვალისწინება, ერთეულმა აღნიშნული ფაქტი უნდა გაამჟღავნოს ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში.

მუხლი 7. კონსოლიდაცია

1. კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციები ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ამოითიშება და ანგარიშგება მომზადდება ისე, თითქოს ეს ოპერაციები საანგარიშო პერიოდში არ განხორციელებულა.
2. თუ კონტროლირებული ერთეული ანალოგიური ოპერაციებისა და სხვა მოვლენების აღიარებისთვის იყენებს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკისაგან განსხვავებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას, მაკონტროლებელმა ერთეულმა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას უნდა გააკეთოს ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი კორექტირება.

მუხლი 8. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებლობა

1. ფინანსური ანგარიშგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (IPSAS) და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად მომზადებაზე პასუხისმგებელია ბუღალტერი.
2. ფინანსური ანგარიშგების დანიშნულებისამებრ წარდგენაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება ერთეულის

ხელმძღვანელს ან ხელმძღვანელობისთვის პასუხისმგებელ პირს.

მუხლი 9. ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულება და გამჭვირვალობა

1. წინამდებარე ინსტრუქციით დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმების შესაბამისად, კონტროლირებული ერთეულები წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებებს წარუდგენენ მაკონტროლებელ ერთეულებს, მაკონტროლებელი ერთეულების მიერ დადგენილ ვადებში, ხოლო მაკონტროლებელი ერთეულები – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურს, საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებიდან მომდევნო წლის 1 აპრილამდე.
2. მაკონტროლებელმა ერთეულებმა კონტროლირებულ ერთეულებს შესაძლებელია წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებებთან ერთად დამატებით მოთხოვონ შუალედური ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენა, შესაბამისი პერიოდულობით.
3. მაკონტროლებელმა ერთეულებმა კონსოლიდირებულ (ნაერთ) წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებებთან ერთად სახაზინო სამსახურში შესაძლებელია წარადგინონ სხვა დამატებითი ანგარიშები (ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშები, აუდიტის დასკვნები და ა.შ), რომლებიც დაეხმარება ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაციის სწორად აღქმაში და ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე ოპტიმალური გადაწყვეტილების მიღებაში.
4. კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, დადგენილი ფორმით, განსაზღვრულ ვადებში შესაძლებელია მომზადდეს სალიკვიდაციო ფინანსური ანგარიშგება, რომლის წარდგენა უნდა მოხდეს დანიშნულებისამებრ.
5. მაკონტროლებელი ერთეულების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მონაცემების საფუძველზე, სახაზინო სამსახური ამზადებს სახელმწიფო ბიუჯეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელიც საანგარიშგებო წლის მომდევნო წლის 1 ივლისამდე ქვეყნდება სახაზინო სამსახურის ვებგვერდზე www.treasury.ge

თავი III

ფინანსური ანგარიშგების სტრუქტურა

მუხლი 10. ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმები

1. ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმები ასახავს საანგარიშგებო პერიოდში მომხდარ ყველა ეკონომიკურ მოვლენას, რომელიც ცვლის ერთეულის აქტივებს, ვალდებულებებს, წმინდა აქტივებს/კაპიტალს, შემოსავლებსა და ხარჯებს.
2. წინამდებარე ინსტრუქციის შესაბამისად, ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმებში შესაბამისი ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები.
3. ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში აისახება ფულად გამოსახულებაში.
4. ფინანსური ანგარიშგების ფორმებია:
 - ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება;
 - ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგება;
 - გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება;
 - დ) ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება;
 - ე) ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება.

5. ფინანსური ანგარიშგების ზემოთ ჩამოთვლილი ფორმებიდან, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას მოამზადებენ მხოლოდ ქვემოთ ჩამოთვლილი ერთეულები:

ა) სახაზინო სამსახური, რომელიც სსბასს-ების მოთხოვნების შესაბამისად, აკონტროლებს ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებულ ფულად სახსრებს;

ბ) უცხო ქვეყნებში საქართველოს საელჩოები და წარმომადგენლობები;

გ) სხვა ერთეულები, რომლებიც სსბასს-ების მოთხოვნების შესაბამისად, აკონტროლებენ ფულად სახსრებს.

6. ფინანსური ანგარიშგების ფორმებში ასახული აქტივები, ვალდებულებები, კაპიტალი, შემოსავლები და ხარჯები ერთეულმა უნდა განმარტოს განმარტებითი შენიშვნების ფორმებში.

7. ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმებში აქტივები, ვალდებულებები, წმინდა აქტივები/კაპიტალი, შემოსავლები და ხარჯები, ასევე, საცნობარო ანგარიშები წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების არსებითობის და აგრეგირების პრინციპის გათვალისწინებით. არსებითი მუხლები დეტალურადაა მოცემული, ხოლო არაარსებითი - აგრეგირებულადაა წარმოდგენილი.

8. ფინანსური ანგარიშგების ფორმებში წარმოდგენილ აქტივების, ვალდებულებების, წმინდა აქტივების/კაპიტალის, შემოსავლების და ხარჯების, ასევე, საცნობარო ანგარიშების თითოეულ ჩანაწერს გააჩნია შესაბამისი კოდი (შიფრი), რომელსაც ასევე შეიძლება შეესაბამებოდეს შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა.

მუხლი 11. ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმების მომზადების ზოგადი დებულებები

1. ფინანსური ანგარიშგების თავფურცელში მიეთითება შემდეგი ინფორმაცია:

ა) ერთეულის დასახელება და საკონტაქტო ინფორმაცია და ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით (თუ ასეთს აქვს ადგილი);

ბ) ერთეულის საიდენტიფიკაციო ნომერი;

გ) ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი, რომლისთვისაცაა მომზადებული მოცემული ფინანსური ანგარიშგება;

დ) ერთეულის სამართლებრივი ფორმა;

ე) ერთეულის იურიდიული მისამართი;

ვ) ერთეულის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე ან/და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ ინფორმაცია;

ზ) კონტროლირებული ერთეულების ჩამონათვალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;

თ) ერთეულის საქმიანობების ჩამონათვალი;

ი) საანგარიშგებო პერიოდი;

კ) საანგარიშგებო ვალუტა;

ლ) თანხების დამრგვალების დონე.

2. ერთეულის ფინანსურ ანგარიშგებას ხელს აწერენ ბუღალტერი ან ერთეულის შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე სხვა პირ(ებ)ი და ხელმძღვანელი ან

თავი IV

ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმები

მუხლი 12. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

1. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მომზადება ხდება ვერტიკალური ფორმატით და მასში აისახება აქტივები, ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი.
2. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მიეთითება როგორც საანგარიშგებო წლის მონაცემები ასევე, საანგარიშგებო წლის წინა წლის მონაცემები. ამასთან, წინა წლის მონაცემების ცვლილება დაუშვებელია ერთეულის ხელმძღვანელის ან ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელი პირის გადაწყვეტილების გარეშე, გარდა კანონმდებლობის შესაბამისად ერთეულის რეორგანიზაციის, ლიკვიდაციის და სხვ. შემთხვევებისა.
3. აქტივები და ვალდებულებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამიჯნულია გრძელვადიან და მოკლევადიან მუხლებად.
4. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულია ასევე საცნობარო ანგარიშები, რომლებიც გამოიყენება ერთეულის ფინანსური მდგომარეობის და ფინანსური შედეგების შესახებ დამატებითი ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის (წესის) გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.
5. წინამდებარე ინსტრუქციით გათვალისწინებული საცნობარო ანგარიშების გარდა, ერთეულს, ერთიანი მეთოდოლოგიისა და მოქმედ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დაცვით, უფლება აქვს დამატებით შემოიღოს საცნობარო ანგარიშები, სხვას-ებში მოცემული განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნების ასახვისათვის.

მუხლი 13. ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგება

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება ერთეულის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები და გაიანგარიშება საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი და დეფიციტი.

მუხლი 14. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

1. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება ასახავს საანგარიშგებო პერიოდში ერთეულის კაპიტალის ზრდას/კლებას. წმინდა აქტივების/კაპიტალის საწყისი და საბოლოო ნაშთების შედარების გზით წარდგენილი ინფორმაცია მნიშვნელოვანია მომხმარებლებისთვის კაპიტალის ზრდაზე/კლებაზე მოქმედი ფაქტორების გასაანალიზებლად.
2. ერთეულმა წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში უნდა წარადგინოს შემდეგი ინფორმაცია:
 - ა) წმინდა აქტივების/კაპიტალის საწყისი ნაშთის შესახებ;
 - ბ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის გადაანგარიშებული ნაშთის შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რომელიც მოიცავს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებით ან/და წინა პერიოდ(ებ)ის არსებით შეცდომების გასწორებით გამოწვეულ კაპიტალის ზრდას/კლებას;
 - გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის საბოლოო ნაშთის შესახებ;
 - დ) სხვა მონაცემები.
3. ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს) შორის ერთეულის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებები გვიჩვენებს წმინდა აქტივების/კაპიტალის

ზრდას ან შემცირებას საანგარიშგებო პერიოდში.

მუხლი 15. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

1. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მიზანია ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მონაცემებზე ინფორმაციის მიწოდება საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი სახსრების ნაკადების სახით.
2. ერთეული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას ამზადებს პირდაპირი მეთოდის შესაბამისად, რაც გულისხმობს ფულადი შემოსულობების და გადახდების მთლიანი ნაკადების აღრიცხვას საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობებიდან.
3. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების დაჯგუფება საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობების მიხედვით, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელს საშუალებას აძლევს შეაფასოს თითოეული საქმიანობის გავლენა ერთეულის ფინანსურ მდგომარეობაზე, საქმიანობის სახეებს შორის თანაფარდობა და ერთეულის ფულადი სახსრების ნაშთები.

მუხლი 16. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

1. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარდგენა ხდება მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც ცალ-ცალკე სვეტებში მიეთითება გადასახდელების დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება, ფაქტობრივი შესრულების გადახრები დამტკიცებული და დაზუსტებული ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებებიდან.
2. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს ერთი საბიუჯეტო პერიოდის მანძილზე მოსალოდნელ გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია საკანონმდებლო ორგანოს მიერ. დამტკიცებული ბიუჯეტი განსხვავდება მოსალოდნელი ფინანსური ინფორმაციისგან, რომელიც შეიძლება წარმოდგენილი იყოს პროგნოზის, გეგმის ან ორივეს კომბინაციით.
3. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში ერთეულის ან ღონისძიების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას.

მუხლი 17. განმარტებითი შენიშვნები

1. ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების წარდგენა საჭიროა დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნებისთვის, რომ დაეხმაროს მომხმარებელს როგორც ერთეულის ფინანსური მდგომარეობის და ფინანსური შედეგების, ასევე აქტივების მართვის ხარისხის და რესურსების გამოყენების შესახებ მიღებული გადაწყვეტილების შეფასებაში.
2. განმარტებითი შენიშვნები მოიცავს ცხრილებს და ასევე, ტექსტურ ინფორმაციას. ასევე, შეიძლება მოიცავდეს იმ მუხლების შესახებ ინფორმაციასაც, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს.
3. ფინანსურ ანგარიშგებას თანდართული აქვს განმარტებითი შენიშვნების ფორმები, დანართების სახით.
4. შენიშვნა 1 – აისახება ინფორმაცია საბიუჯეტო ორგანიზაციის ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ: ა) ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული შეფასების საფუძველი (ან საფუძვლები); ბ) რამდენად გამოიყენა ერთეულმა ამა თუ იმ სსბასს-ის გარდამავალი დებულებები; გ) თითოეული გამოყენებული სპეციფიკური სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც აუცი-

ლებელია ფინანსური ანგარიშგების სწორად გასაგებად.

5. შენიშვნა 2 – ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები – აისახება ხაზინის ერთიან ანგარიშზე განთავსებული ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრები, როგორც სახაზინო სამსახურის მიერ, ასევე საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ.
6. შენიშვნა 2ა – მიმდინარე ინვესტიციები და მისაღები თანხები (დებიტორები) – აისახება ინფორმაცია: მიმდინარე ინვესტიციებისა და მისაღები თანხების (დებიტორები) მიმართ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე; საანგარიშგებო პერიოდში წარმოქმნილი მიმდინარე ინვესტიციები, მოთხოვნები მისაღები თანხებით (დებიტორები) და საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები, მათი მთლიანი ნაშთი და გაუფასურების გათვალისწინებით მიღებული საბალანსო ღირებულება.
7. შენიშვნა 3 – მატერიალური მარაგები – აისახება ინფორმაცია: მატერიალური მარაგების მიმართ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე; მატერიალური მარაგების თვითღირებულებასა და აკუმულირებული ღირებულების გათვალისწინებით მიღებულ საბალანსო ღირებულებაზე, საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო და საწყისი ნაშთების შესაბამისად; საანგარიშგებო პერიოდში მატერიალური მარაგების მიღება/გასვლის გათვალისწინებით, თვითღირებულების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე; მატერიალური მარაგების აკუმულირებული ღირებულების შემცირების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ცვლილებების გათვალისწინებით.
8. შენიშვნა 4 – სხვა მოკლევადიანი აქტივები – აისახება ინფორმაცია წინასწარი გადახდებით წარმოქმნილ (მიმდინარე) აქტივების მიმართ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და მათ საწყის და საბოლოო ნაშთებზე.
9. შენიშვნა 5 – გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები – აისახება ინფორმაცია გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების მიმართ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების მთლიან ნაშთებსა და საბალანსო ღირებულების საწყისსა და საბოლოო ნაშთებზე. ასევე ინფორმაცია ფინანსური აქტივების მოძრაობაზე.
10. შენიშვნა 6 – ძირითადი აქტივები – აისახება ინფორმაცია ძირითადი აქტივების: აღიარებასთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე; ძირითადი აქტივების თვითღირებულებასა და დაგროვილი ცვეთის და დაგროვილი გაუფასურების გათვალისწინებით მიღებულ საბალანსო ღირებულებაზე, საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი და საბოლოო ნაშთების შესაბამისად; საანგარიშგებო პერიოდში ძირითადი აქტივების, მიღება/გასვლის გათვალისწინებით, თვითღირებულების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე; დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ცვლილებების გათვალისწინებით.
11. შენიშვნა 7 – საინვესტიციო ქონება – აისახება ინფორმაცია საინვესტიციო ქონების: აღიარებასთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე; საინვესტიციო ქონების თვითღირებულებაზე და დაგროვილი ცვეთის და დაგროვილი გაუფასურების გათვალისწინებით მიღებულ საბალანსო ღირებულებაზე, საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო და საწყისი ნაშთების შესაბამისად. საანგარიშგებო პერიოდში საინვესტიციო ქონების მიღება/გასვლის გათვალისწინებით თვითღირებულების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე; დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ცვლილებების გათვალისწინებით.
12. შენიშვნა 8 – არამატერიალური აქტივები – აისახება ინფორმაცია არამატერიალური აქტივების: აღიარებასთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე; არამატერიალური აქტივების თვითღირებულებასა და დაგროვილი ცვეთის და დაგროვილი გაუფასურების გათვალისწინებით მიღებულ საბალანსო ღირებულებაზე, საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო და საწყისი ნაშთების შესაბამისად; საანგარიშგებო პერიოდში არამატერიალური აქტივების მიღება/გასვლის გათვალისწინებით არამატერიალური აქტივების თვითღირებულების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე; დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ცვლილებების გათვალისწინებით.
13. შენიშვნა 9 – შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებები – აისახება ინფორმაცია შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით აქტივების აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა;

შეღვათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აღწერილობები, აქტივების აღწერილობები თვითღირებულების, დაგროვილი ცვეთის, დაგროვილი გაუფასურებისა და საბალანსო ღირებულებების მითითებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსა და დასაწყისში. ცვლილებები საბალანსო ღირებულებებში, დაგროვილ ცვეთას/ამორტიზაციასა და დაგროვილ გაუფასურებაში. ასევე, ინფორმაცია შეღვათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით შემცირებული ვალდებულებების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე.

14. შენიშვნა 10 – ფინანსური იჯარით აქტივები და ვალდებულებები – აისახება ინფორმაცია ფინანსური იჯარის აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა; მოიჯარის მიერ ფინანსური იჯარით მიღებულ ძირითადი აქტივების თვითღირებულებასა და დაგროვილი ცვეთის და დაგროვილი გაუფასურების გათვალისწინებით მიღებულ საბალანსო ღირებულებაზე ინფორმაცია, საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო და საწყისი ნაშთების შესაბამისად. ასევე, ფინანსური იჯარით წარმოქმნილი/შემცირებული ვალდებულებების საწყისი და საბოლოო ნაშთები.

15. შენიშვნა 11 – სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები – აისახება სხვა არაფინანსური აქტივების აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა; ინფორმაცია საწყის და საბოლოო ნაშთებსა და საბალანსო ღირებულებაზე.

16. შენიშვნა 12 – მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ნასესხები თანხები – აისახება მოკლევადიან და გრძელვადიან სესხების აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა; ნასესხები თანხების საწყისი და საბოლოო ნაშთები, მათი ზრდა/კლება საკასო და სხვა ოპერაციების შედეგად და სასესხო ხელშეკრულებების მოკლე აღწერილობა.

17. შენიშვნა 13 – კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხები – აისახება კრედიტორულ დავალიანებებთან და ანარიცხების აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა. 13 ა) ცხრილში აისახება ინფორმაცია მოკლევადიანი და გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე. 13 ბ) ცხრილში აისახება ინფორმაცია მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ანარიცხების საწყის და საბოლოო ნაშთებზე, საანგარიშგებო პერიოდში ცვლილებებსა და შინაარსზე.

18. შენიშვნა 14 – შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა) – აისახება არაგაცვლითი ოპერაციებით წარმოქმნილი შემოსავლის აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა; საანგარიშგებო პერიოდში არაგაცვლითი ოპერაციებით აღიარებული შემოსავლები მნიშვნელოვანი ჯგუფების მიხედვით: 14 ა) ცხრილში საგადასახადო შემოსავლები, შესადარის ინფორმაციასთან ერთად. 14 ბ) ცხრილში გრანტებით და ტრანსფერებით წარმოქმნილი შემოსავლები, შესაბამისი წყაროების გათვალისწინებით და მათი შესადარისი ინფორმაცია; 14 გ) ცხრილში სხვა არაგაცვლითი ოპერაციებით წარმოქმნილი შემოსავლები, შესადარის ინფორმაციასთან ერთად.

19. შენიშვნა 15 – შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან – აისახება გაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლის აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, საანგარიშგებო პერიოდში აღიარებული შემოსავლების თანხები, თითოეული მნიშვნელოვანი ჯგუფების მიხედვით; 15 ა) ცხრილში აისახება საანგარიშგებო პერიოდში გაცვლითი ოპერაციებით წარმოქმნილი შემოსავლები, შესაბამისი წყაროების გათვალისწინებით და მათი შესადარისი ინფორმაცია; 15 ბ) ცხრილში აისახება საანგარიშგებო პერიოდში გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან მიღებული ნამეტი/(დეფიციტი) შესაბამისი წყაროების გათვალისწინებით და მათი შესადარისი ინფორმაცია.

20. შენიშვნა 16 – სხვადასხვა შემოსავლები – აისახება სააღრიცხვო პოლიტიკა სხვადასხვა შემოსავლების აღიარებასთან დაკავშირებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. საანგარიშგებო პერიოდში აღიარებული სხვა შემოსავლების თანხები, თითოეული მნიშვნელოვანი კატეგორიის მიხედვით, წყაროების გათვალისწინებით და მათი შესადარისი ინფორმაცია.

21. შენიშვნა 17 – დარიცხული ხარჯები – აისახება ხარჯების აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა; ასევე, საანგარიშგებო პერიოდში დარიცხული ხარჯები მნიშვნელოვანი ჯგუფების მიხედვით და წყაროების (საბიუჯეტო/არასაბიუჯეტო) გათვალისწინებით.

22. შენიშვნა 18 – სხვადასხვა ხარჯები – აისახება სხვადასხვა ხარჯების აღიარებასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. საანგარიშგებო პერიოდში აღიარებული

სხვადასხვა ხარჯების თანხები, თითოეული მნიშვნელოვანი კატეგორიის მიხედვით, წყაროების გათვალისწინებით და მათი შესადარისი ინფორმაცია.

23. შენიშვნა 19 – ფულადი ნაკადები გადასახადებიდან – აისახება ფულადი სახსრები წარმოქმნილი საგადასახადო შემოსავლებით.

24. შენიშვნა 20 – საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი ნაკადების შეჯერება (შედარება) ნამეტან/(დეფიციტთან) - აისახება არაპირდაპირი მეთოდით ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან.

25. შენიშვნა 21 – ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი ნაკადების შეჯერება (შედარება) – აისახება ინფორმაცია ბიუჯეტის საკასო შესრულებასა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის შესახებ შესაბამისი საქმიანობების მიხედვით, ასევე განსხვავებები ბიუჯეტის ფაქტობრივ თანხებსა და ანგარიშგების ფაქტობრივ თანხებს შორის შედარების მეთოდის საფუძველზე.

26. ერთეული ფინანსურ ანგარიშგებას დაურთავს შემდეგი სახის ინფორმაციას:

ა) ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელი პირების დასკვნას იმის შესახებ, რომ ფინანსური ანგარიშგება უტყუარად წარმოადგენს ერთეულის ფინანსურ მდგომარეობას, ფინანსურ შესრულებასა და ფულადი სახსრების ნაკადს;

ბ) დასტურს იმის შესახებ, რომ ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებით საკითხში, ემთხვევა ფინანსური ანგარიშის შედგენის წინამდებარე წესის მოთხოვნებს, გარდა რამდენიმე მოთხოვნისა, საიდანაც გადახვევა აუცილებელი გახდა იმისათვის, რომ მომზადებულიყო უტყუარი ფინანსური ანგარიშგება;

გ) ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რომელი მოთხოვნიდან მოხდა გადახვევა, როგორია გადახვევის ბუნება, სააღრიცხვო პოლიტიკის აღწერის ჩათვლით, მიზეზი, რის გამოც ამ წესის მოთხოვნით აღრიცხვა იქნებოდა შეცდომაში შემყვანი, და მის მაგივრად დაწესებული პროცედურის აღწერას;

დ) წესიდან გადახვევის ფინანსური ზეგავლენის შესახებ ინფორმაციას ერთეულის აქტივებზე, ვალდებულებებზე, წმინდა აქტივებზე/საკუთარ კაპიტალზე, ფულადი სახსრების ნაკადებზე – აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში (ან მტკიცებულებას იმისა, რომ აღნიშნულის გაანგარიშება შეუძლებელია).

მუხლი 18. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები

1. ერთეულმა ფინანსური ანგარიშგებისა და განმარტებითი შენიშვნების ფორმები უნდა დააკორექტიროს იმ მაკორექტირებელი მოვლენების შედეგად, რომლებიც ერთეულისათვის ცნობილი გახდა ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე (საანგარიშგებო წლის მომდევნო წლის 1 აპრილამდე), თუმცა, ეკუთვნის საანგარიშგებო პერიოდს.

2. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი ისეთი მოვლენები, რომლებიც მოხდა ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე (საანგარიშგებო წლის მომდევნო წლის 1 აპრილამდე), განიხილება არამაკორექტირებელ მოვლენად. ამასთან, ერთეულს მოეთხოვება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში გაამჟღავნოს შინაარსობრივად ან თანხობრივად არსებითი ასეთი მოვლენები.

